

Црна Гора
Министарство просторног планирања,
урбаизма и државне имовине

Број:04-332/26-4470/9

Подгорица, 26.06.2026.године

УПРАВА ЗА САОБРАЋАЈ

ПОДГОРИЦА
Улица, IV Пролетерске, бр.19

Достављају се урбанистичко-технички услови број: 04-332/26- 4470/9 од 26.06.2026.године за реконструкцију постојећег објекта – моста „Ујтин поток“ у оквиру локације коју чине дјелови катастарских парцела 742/1, 3357/1 и 2712 КО Добре Воде, а у скалду са чланом 36 Закона о изградњи објеката („Сл. лист ЦГ“, бр.019/25, 092/25, 160/25).

Достављено:

- Подносиоцу захтјева;
- У списе предмета;
- Дирекцији за инспекцијски надзор;
- а/а;

Сагласна:

Марина Изгаревић Павићевић, државна секретарка;

Верификовала;

Невена Јововић, генерална директорица
Директората за планирање простора

Одобрила:

Маја Мрдак, начелница
Дирекције за припрему урбанистичко техничких услова
за геопортал и издвајање урбанистичко техничких услова

Обрадио:

Игор Вујачић

URBANISTIČKO – TEHNIČKI USLOVI**1.**Broj:04-332/26-4470/9
Podgorica, 26.06.2026.godineCrna Gora
Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine**2.****URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI**
za izradu tehničke dokumentacije**3.**

Za rekonstrukciju postojećeg objekta – mosta „Ujtin potok“ u okviru lokacije koju čini dijelovi katastarskih parcela 742/1, 3357/1 i 2712 KO Dobre Vode, a u skladu sa članom 36 Zakona o izgradnji objekata (Sl. List CG, br. 019/25, 092/25, 160/25).

4.**PODNOŠILAC ZAHTJEVA:**

Uprava za saobraćaj Crne Gore

5.**POSTOJEĆE STANJE**

Katastarska evidencija:

Uvidom u list nepokretnosti 1280 – prepis, područna jedinica Bar, evidentirano je sljedeće:

- katastarska parcela 742/1 KO Dobra Voda , načina korišćenja: šume 6.klase 461505m², krš, kamenjar površine: 226 598m²;

/napomena: Na listu su evidentirani tereti, zabilježbe i ograničenja i to:

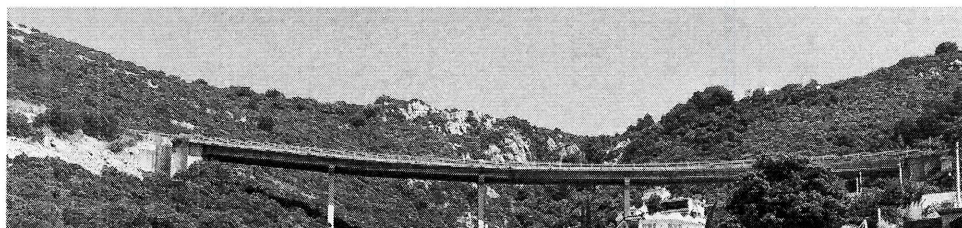
predmetna katastarska parcela se nalazi u zoni Morskog dobra/;

- katastarska parcela 3357/1 KO Dobra Voda, način korišćenja: javni putevi, površine 10 896m²;
- /napomena: Na listu nepokretnosti su evidentirani tereti, zabilježbe i ograničenja, odnosno na predmetnoj parceli evidentirano je paravo službenosti – postavljanja i upotreba cjevovoda u korist JP Regionalni vodovod – Crnogorsko primorje Budva.

Uvidom u list nepokretnosti 102 – prepis, područna jedinica Bar, evidentirano je sljedeće:

- katastarska parcela 2712 KO Dobra Voda, načina korišćenja: potok 695m²,

Prikaz postojećeg stanja inženjerskog objekta – mosta „Ujtin potok“

Preklop DKP-a sa ortofotom UZN Crne Gore.

Predmetni objekat se nalazi u sklopu dionice magistralnog puta M-1 (ranije M-2.4), dionica Bar – Ulcinj. Objekat je izgrađen tokom druge polovine XX.vijeka i više puta je rekonstruisan.

Ukoliko se planira rušenje/uklanjanje postojećih objekata, neophodno je uraditi Elaborat odnosno projekat o uklanjanju objekta a u skladu sa članom 68, 69 i 70 Zakona o izgradnji objekata ("Službenom listu CG", br. 19/2025 i 92/2025) i Pravilnikom o načinu izrade, sadržini i ovjeri tehničke dokumentacije za građenje objekta („Službeni list Crne Gore“, br. 53/25).

6.	PLANIRANO STANJE
6.1	Namjena parcele odnosno lokacije
	Namjena predmetnog objekata je: saobraćajni infrastrukturni objekti. U skladu sa Zakonom o izgradnji objekata (br. 019/25, 092/25, 160/25), mostovi predstavljaju inženjerske objekte, odnosno objekte od opšteg ineteresa. Ovim uslovima a u skladu sa članom 36 Zakona o izradnji objekata se omogućava rekonstrukcija/obnova svih postojećih objekata, izgrađenih u skladu sa zakonom, u postojećim gabaritima i utvrđuju se sljedeći opšti uslovi za njihovu obnovu/rekonstrukciju: - Pod zadržavanjem postojećeg gabarita se podrazumjeva da se tokom rekonstrukcije zadržava postojeći oblik odnosno spoljni gabariti objekta/objekata to jeste dimenzije objekta /posebno se naglašava zadržavanje – visina, širina i druge dimenzije. <u>USLOVI ZA KORIŠĆENJE PROSTORA DO PRIVODENJA NAMJENI</u> Do privođenja planiranoj namjeni treba omogućiti nesmetano korišćenje ovog prostora, ali ne i njihovo proširivanje ili mijenjanje. Radovi na rekonstrukciji objekta trebalo bi da obuhvate: - Sanaciju/rekonstrukciju betonskih površina; - ugradnju karbonskih traka; - sanaciju/rekonstrukciju pješačkih staza; - zamjenu hidroizolacije; - zamjenu dilatacija; - izradu asfaltnog sloja; - zamjenu odbojnih i pješačkih ograda;

	- izradu horizontalne i vertikalne signalizacije; ali i druge radove u zavisnosti od postojećeg stanja inženjerskog objekta – mosta "Ujtin potok".
6.2	Pravila parcelacije Parcele su geodetski definisane, odnosno mjerodavan je postojeći katastar i kopija plana. Lokaciju čine katastarske parcele 742/1, 3357/1 i 2712 KO Dobre Vode, odnosno zemljište i objekti evidentirani na navedenim katastarskim parcelama. Na predmetnoj lokaciji omogućava se rekonstrukcija postojećih objekata u postojećim gabaritima. Urbanistički indeksi: - indeks zauzetosti: postojeći - indeks izgrađenosti: postojeći; - spratnost /visina objekata/: postojeća. Članom 15 Pravilnika o načinu izrade, sadržini i ovjeri tehničke dokumentacije za građenje objekta („Službeni list Crne Gore“, br. 53/25), propisano je da grafička dokumentacija sadrži prikaz postojećeg stanja u prostoru odnosno elaborat postojećeg stanja kao i planiranog stanja u prostoru to jeste elaborat parcelacije po planskom dokumentu. Takođe imajući u vidu odredbe Zakona o izgradnji („Službeni list Crne Gore“, br. 19/25 i 92/25), odnosno članom 41 moguće je građenje na dijelu urbanističke parcele i to kako je definisano: “Na dijelu urbanističke parcele može se graditi ako nedostajući dio urbanističke parcele ne utiče na funkcionalnost i pristup objektu i uz uslov da se indeksi zauzetosti i izgrađenosti utvrđeni za urbanističku parcelu, u zavisnosti od namjene, umanjuju za nedostajući dio urbanističke parcele i da je ispunjen uslov minimalne površine urbanističke parcele shodno planiranoj namjeni.”
6.3	Građevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama ELEMENTI REGULACIJE I NIVELACIJE <u>Elemente regulacije i nivelacije postojećih objekata definisati i prikazati tehničkom dokumentacijom.</u> 1. Regulaciona linija Regulaciona linija je linija koja dijeli javnu površinu od površina namijenjenih za druge namjene. Rastojanje između dvije regulacione linije definiše profil saobraćajno infrastrukturnog koridora. 2. Građevinska linija Građevinska linija uokviruje zonu u kojoj je dozvoljena gradnja/ rekonstrukcija. Građevinska linija je linija na, iznad i ispod površine zemlje i vode, definisana grafički i numerički, koja predstavlja granicu do koje je moguće graditi objekat. Građevinska linija se definiše kao linija na kojoj se mora ili do koje se može graditi. Građevinska linija koja je orijentisana prema javnoj površini mora biti prikazana grafički sa numeričkim podacima i opisno, dok građevinske linije prema susjednim parcelama mogu biti definisane opisno (kao odstojanja u odnosu na susjedne objekte ili granicu pripadajuće parcele) ili grafički. 3. Visinska regulacija Vertikalni gabarit se definiše i za nadzemne i za podzemne etaže objekta. Etaža predstavlja dio objekta sa jedinstvenom visinskom kotom ili sa manjim odstupanjima u nivelaciji koja ne prelaze polovinu spratne visine. 4. Nivelacija Sistem nivelacije se bazira na postojećoj nivelaciji ulicne mreže i terena. Nove ulice i platoi vezuju se za konkretne, vec nivelaciono definisane prostore. Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati : • Pravilnik o načinu izrade, sadržini i ovjeri tehničke dokumentacije za građenje objekta („Službeni list Crne Gore“, br. 53/25, 84/26) • Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine zgrade („Službeni list Crne Gore“, br. 60/18)

	•Pravilnik o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 36/18). •Površine za obračun indeksa se obračunavaju u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije jedinstvenim grafičkim simbolima ("Službeni list CG", br.24/10 i 33/14) i Crnogorskim standardom MEST EN 15221-6:Upravljanje kapacitetima - Dio 6. Objekat projektovati u duhu sa tehničkim propisima, normativima i standardima za projektovanje ove vrste objekata. Procedure izrade tehničko-investicione dokumentacije, kao i samo građenje, mora se sprovoditi u svemu prema važećoj zakonskoj regulativi.
7.	PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA <u>Mjere zaštite od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća i od značaja za odbranu zemlje na području naselja</u> Lokacije neophodne za funkcionisanje sistema odbrane se određuju na osnovu zakonskih i strateških dokumenata koji regulišu oblast odbrane Crne Gore. Opšta spremnost u zajednicama će se ojačati, a nivo svjesnosti o značaju i potrebi imanja organizovane i efikasne društvene aktivnosti u sprečavanju i ublažavanju efekata hazarda i vanrednih situacija će se postići sa aktivnim učešćem građana u procesima na lokalnom i regionalnom nivou. Da bi se povrijedivost prostora svela na najmanju moguću mjeru, pri organizaciji prostora naročita pažnja je posvećena: - smanjenju obima i stepena razaranja usljed elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti; - smanjenju seizmičkog rizika; - žilavosti energetske infrastrukture i osiguranja alternativnih izvora energije; - razvoju adekvatne telekomunikacione infrastrukture; - zaštiti i smanjenju opasnosti od poplava; - upravljanju čvrstim otpadom i zaštiti životne sredine; - smanjenju obima ruševina i stepenu zakrčenosti od rušenja; - povećanju prohodnosti poslije razaranja za evakuaciju stanovništva i sl.; - sprečavanju zagađivanja tla, površinskih i podzemnih voda; - izdvajanju i stavljanju izvorišta vode pod poseban režim; - osiguranju alternativnih izvora energije; - stavljanju pod zaštitu ugroženog poljoprivrednog zemljišta, posebno zaštita najkvalitetnijeg poljoprivrednog zemljišta i šuma; - izbjegavanju prevelikih koncentracija stambene izgradnje; - ravnomjernom raspoređivanju stanovništva na način da se osigura korišćenje ukupnog prostora; - razmještanju svih funkcija u prostoru, na način da se putovanje stan-objekat društvenog standarda svede na najmanju mjeru; - osiguranju odgovarajuće organizacije saobraćaja; - polaganju trasa i objekata vodoprivrednih sistema (vodosnabdijevanje i odvodnja); - povećanju izgradnje društvenih, socijalnih i zdravstvenih ustanova i snabdjevačkih centara koji mogu preuzeti funkciju razorenih objekata; - planiranju mreže skloništa i drugih zaštitnih objekata; - osiguranju prilaza vatrogasnim vozilima i vozilima hitne pomoći do svakog objekta; - osiguranju dovoljnih količina vode za zaštitu od požara.

U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda.

Mjere za smanjenje seizmičkog rizika

Teritorija Opštine Bar pripada prostoru Crne Gore koji je izložen dejstvu zemljotresa, kako iz autohtonih žarišta, tako i iz žarišta sa susjednih teritorija. Na to utiče više aktivnih ili aktivno-potencijalnih seizmogenih zona, a prije svih, podgoričko-danilovgradska zona, koja je manje aktivna i daje rjeđe zemljotrese između 9 i 10⁰ MCS.

Seizmičke aktivnosti, naročito one velikog intenziteta, mogu dovesti i do niza posljedičnih hazarda: likvefakcije tla, pojava klizišta, promjene nivoa podzemnih voda i dr.

Distribucija očekivanog seizmičkog hazarda i distribucija stanovništva u velikoj mjeri uslovljavaju nivo očekivanih šteta. Rezultati istraživanja pokazuju da je nivo očekivanog seizmičkog hazarda u urbanizovanom dijelu Opštine Bar veći u odnosu na brdsko-planinski dio, a u isto vrijeme atraktivnost Bara kao lučkog centra prouzrokuje koncentraciju stanovništva i materijalnih dobara na dosta uskom području. Samim tim, nivo očekivanog seizmičkog rizika može biti višestruko povećan ako se ne obezbijede neophodni uslovi i pravci za redukciju istog. Ova vrsta rizika se može definisati kao očekivani nivo gubitaka ili šteta nastalih usljed dejstva zemljotresa na određenom mjestu i u određeno vrijeme.

Kada se procjenjuje nivo seizmičkog rizika neophodno je poznavati sve komponente rizika, njihovo mjesto i međusobnu povezanost. Četiri osnovne komponente rizika su:

- seizmički hazard;
- elementi izloženi seizmičkom hazardu: stanovništvo, privredni objekti, objekti kulturne baštine i drugi objekti;
- lokacija izloženog elementa u odnosu na hazard;
- Povredljivost elementa, koja predstavlja stepen mogućih gubitaka ili oštećenja tog elementa, na datoj lokaciji, u uslovima dejstva specifičnog hazarda; povredljivost se može odnositi, kako na fizičke, tako i na socijalne i ekonomske.

U sadržajnom smislu, preporuke za inženjerske i druge mjere za smanjenje seizmičkog rizika, obuhvataju mjere koje se odnose na seizmičke i geotehničke uslove, konstruktivni sistem objekta, kao i vrste građevinskog materijala.

Saglasno višegodišnjem domaćem i svjetskom iskustvu u projektovanju seizmički otpornih konstrukcija, generano su izdiferencirane sljedeće načelne preporuke za obezbjeđenje sigurnosti objekata u uslovima dejstva snažnih zemljotresa:

- Zaštita ljudskih života kao minimalni stepen sigurnosti kod seizmički sigurnog projektovanja,
- Zaštita od djelimičnog ili totalnog oštećenja konstrukcija za vrlo jaka seizmična dejstva i
- Minimalna oštećenja za slabija i umjereno jaka seizmička dejstva.

U cilju smanjenja postojećeg stepena seizmičkog rizika, neophodno je realizovati preventivne mjere za zaštitu prostora u uslovima dejstva budućih jakih zemljotresa zbog potencijalnih pojava nepovoljnosti inženjerskogeoloških i seizmičkih uslova tla. U tom smislu, neophodno je sva rješenja za buduću izgradnju i uređenje prostora zasnivati na postojećim rezultatima ispitivanja i preporukama o inženjersko-geološkim uslovima, koji su sadržani u detaljnom dokumentacionom materijalu koji obuhvata karte seizmičke mikroneonizacije terena i karte pogodnosti terena za izgradnju. Takođe je neophodno sprovesti naknadna detaljna geotehnička istraživanja karakteristika nosivosti tla, seizmičkih amplifikacionih svojstava geotehničke sredine, kao i hidroloških svojstava tla i drugih relevantnih elemenata bitnih za pouzdano temeljenje objekata i njihovu stabilnost u dinamičkim uslovima, kao i za izgradnju saobraćajnica i objekata komunalne infrastrukture.

Opšte je poznata činjenica da pri dinamičkom dejstvu zemljotresa na objekat, nastaje interakcija između tla i temeljne konstrukcije, a time i objekta. Ponašanje objekta u dinamičkim uslovima, pored konstruktivnih karakteristika samog objekta, bitno zavisi i od vrste tla na kojem je objekat fundiran,

odnosno od geotehničkih i amplifikacionih karakteristika tla i karakteristika temelja objekta. Iz tih razloga, konstruktivni sistem objekta treba da bude prilagođen konkretnom tlu na lokaciji, odnosno da obezbijedi da odgovor objekta u uslovima dejstva snažnih zemljotresa, bude prilagođen i kompleksnom spektralnom sastavu oscilacija tla koja nastaju pri dejstvu seizmičkih sila.

Fundiranje na čvrstim, stjenovitim terenima omogućuje stabilnost i kod vrlo visoke spratnosti. U procesu planiranja i projektovanja neophodno je respektovati utvrđene očekivane maksimalne vrijednosti ubrzanja tla (u opsegu između 0.325 do 0.650 od Zemljinog ubrzanja g).

Iskustvo sa zemljotresima u svijetu pokazuje da objekti koji posjeduju dovoljnu čvrstoću, duktilnost i krutost imaju dobro ponašanje i veliku otpornost na zemljotrese. Pored toga, objekti sa jednostavnim i prostim gabaritom i simetričnim rasporedom krutosti i masa u osnovi, pokazuju isto tako, dobro ponašanje kod seizmičkog dejstva.

Kod preporuka koje se odnose na karakteristike konstruktivnog sistema, potrebno je naglasiti da za višespratnice i objekte sa većim rasponima, zatim objekte kolektivnog stanovanja, objekte od javnog interesa i slične značajne objekte, projektne seizmičke parametre treba obavezno definisati kroz odgovarajuće inženjersko-geološke, geotehničke i seizmičke elaborate, koji su utvrđeni kroz detaljna geotehnička istraživanja na lokaciji predviđenoj za gradnju. Proračun konstrukcije za seizmička dejstva treba vršiti prema važećim tehničkim propisima za izgradnju u seizmičkim područjima, uz paralelan proračun na osnovu preporuka Eurokoda EN1998-1 i pripadajućeg Nacionalnog aneksa. Konceptualno, za dobro ponašanje konstrukcije treba predvidjeti njenu jednostavnost, simetriju, otpornost i dovoljnu krutost u odnosu na torziju oko vertikalne ose i na svaki od dva horizontalna ortogonalna pravca, višestruku statičku neodređenost. Postojanje krutih dijafragmi na različitim horizontalnim nivoima je pogodno za prenos seizmičkih sila preko vertikalnih nosača na tlo. Najpravičnije je uzimati jednostavne i kompaktne oblike konstruktivnog sistema i bez nagiba. U slučaju složenijih struktura, ona se u osnovi može podijeliti na nezavisne dinamičke cjeline.

Za bolje prihvatanje seizmičkih sila, potrebno je obezbijediti jednostavnost konstrukcije – kroz njenu simetričnost u osnovi i njenu kompaktnost, kao i odgovarajuće sisteme za ukrućenje i dobre i sigurne čvorne veze elemenata.

Stubovi objekta treba da budu raspoređeni pravilno, sa ujednačenim rasponima u osnovi, a kruta armirano betonska platna dvoosno simetrično i ka periferiji objekta, zbog boljeg prihvatanja uticaja od torzije. Gabariti u osnovi objekata treba da imaju, po mogućnosti, pravilne geometrijske forme. Najpovoljnije forme gabarita, sa aseizmičkog aspekta, su one forme koje su simetrične u odnosu na glavne ose objekta (pravougaona, kvadratna i sl.).

Kod izgradnje objekata složenih gabarita u osnovi i čiji pojedini djelovi nemaju ujednačenu spratnost, objekat je potrebno podijeliti seizmičkim dilatacionim fugama kako bi se omogućilo projektovanje zasebnih konstruktivnih jedinica. Izbor materijala, kvalitet materijala kao i način izvođenja objekta od bitnog su značaja za sigurnost i ponašanje objekta, izloženih seizmičkom dejstvu. Armirano-betonske i čelične konstrukcije dobro projektovane, raspolazu dovoljnom čvrstoćom, žilavošću i krutošću, tako da i za jače zemljotrese ove konstrukcije posjeduju visoku seizmičku otpornost. Naprotiv, zidane konstrukcije izvedene od obične zidarije, kamena ili tečnih blokova, ne posjeduju žilavost i obzirom na njihovu težinu prilično je teško da se konstruišu kao aseizmičke konstrukcije.

Za postavljanje trasa glavnih vodova svih instalacija treba izbjegavati nasipne, močvarne i nestabilne terene. Za izradu vodova infrastrukture treba koristiti fleksibilne konstrukcije, koje mogu da slijede deformacije tla, odnosno izbjegavati upotrebu krutih materijala (nearmiran beton, azbest-cementne cijevi i sl.). Podzemne električne instalacije treba obezbijediti uređajima za isključenje pojedinih rejonu. U planiranju i projektovanju saobraćajnica pridržavati se propisa za građenje u seizmičkim područjima. U sistemu saobraćajnica poželjno je obezbijediti paralelne veze kako bi se u slučaju prekida saobraćaja ili prevelikog opterećenja jedne saobraćajnice obezbijedilo neometano odvijanje saobraćaja drugom (paralelnom) saobraćajnicom.

U izrazitim seizmičkim uslovima koji karakterišu praktično cijeli prostor, apsolutno su nepreporučive rekonstrukcije objekata, intervencije na njima, posebno na nosećim zidovima i drugim konstruktivnim

elementima, uz imperativ izvođenja analiza ponašanja novog konstruktivnog stanja, ukoliko je došlo do nekih promjena na konstrukciji objekta.

Nakon izvršene provjere ili tzv. seizmičke evaluacije postojećeg objekta (ocjena seizmičke sigurnosti konstrukcija postojećih zgrada), ukoliko se utvrdi da je potrebno, izvršiti njihovu rehabilitaciju.

Sasvim posebna situacija u zaštiti od posljedica zemljotresa nastaje u odnosu na kulturno-istorijske spomenike, kao i stare ambijentalne cjeline, gdje je potrebno primjenjivati specifične kriterijume i mjere ojačanja objekata koji će, prije svega, zadovoljiti estetske i sigurnosne zahtjeve i poboljšati funkcionalne mogućnosti, a time povećati stepen njihove sigurnosti u cjelini.

Proračun konstrukcije za seizmička dejstva vršiti prema važećim tehničkim propisima za gradnju u seizmičkim područjima. Preporučuje se i proračun na osnovu odredbi Eurocoda 8.

Proračune raditi na IX stepen seizmičkog inteziteta po MCS skali. Objekat mora biti izgrađen prema važećim propisima za građenje u seizmičkim područjima. Za potrebe proračuna koristiti podatke Zavoda za hidrometeorologiju o klimatskim i hidrometeorološkim karakteristikama u zoni predmetne lokacije.

Mjere zaštite od seizmičkih razaranja obuhvataju planiranje, projektovanje i izvođenje objekata i građevinskih radova u skladu sa standardima MEST EN 1998-1 i nacionalnim standardom MEST EN 1998-1/NA

Mjere zaštite od poplava i bujica

Visoki al ii periodični vodostaji rijeka, pritoka, potoka... uslovljavaju povremeno plavljenje nekih priobalnih terena. Zaštitne mjere od poplava se odnose na:

- zabranu gradnje svih objekata i podužnih trasa infrastrukture ispod maksimalno očekivane kote poplavnog talasa pedesetogodišnjih velikih voda, kao i zaštita od stogodišnjih voda;
- pošumljavanje i primjenu tehničkih i biotehničkih radova na sanaciji erodiranih površina, kao i regulacija bujičnih vodotoka, ukoliko se to pokaže neophodnim;
- preciziranje lokacija i zona koje su ugrožene plavljenjem u planovima nižeg reda (lokalnim planskim dokumentima) i na istim lokalitetima/zonama zabraniti izgradnju stambenih i drugih objekata na kojima bi poplave prouzrokovale štete.

Mjere zaštite od erozije i klizišta

Zaštita zemljišta od erozije se obezbjeđuje:

Primjenom antierozionih mjera koje se svode na zabranu zemljanih radova po nagibu zemljišta; čiste sječe šuma na nagnutim terenima i ispaše na degradiranim terenima i na obavezu oranja po izohipsi; pošumljavanja goleti; konverzije jednogodišnjih kultura u višegodišnje na degradiranim površinama i antierozionog gazdovanja zemljištem i šumama. Skup mjera koje će se primijeniti zavisiće od nivoa erozionih rizika i vrste erozije;

Blagovremenim antierozionim uređenjem (konzervacija i rekultivacija) slivova kao elementom kompleksnog gazdovanja vodom i zemljištem. Kod zaštite slivova prednost imaju zone rezervisane kao vodoizvorišta. Kod antierozionih mjera zaštite slivova prednost imaju biološke mjere (pošumljavanje, melioracija šuma, melioracija pašnjaka i livada i zatravljivanje);

Sprečavanjem pretvaranja livada i pašnjaka u oranice i preoravanja zemljišta na većim nagibima čime se još više podstiču erozioni procesi;

Terasiranjem terena sa većim nagibom po obodu ravnice i u brdskom dijelu, putem revitalizacije starih i podizanjem novih zaštitnih podzida; tako uređene površine na tim područjima bi se najbolje koristile za održivu i organsku proizvodnju.

Zaštita od klizišta odnosi se na izbjegavanje nestandardnih intervencija u prirodnoj konfiguraciji zemljišta, posebno na većim nagibima, održavanje vegetacije na nagnutim terenima i sprečavanje gradnje, kao i na primjenjivanje kriterijuma zaštite od zemljotresa.

Mjere zaštite od požara

Požar kao „najveća šumska štetočina“ javlja se u rubnim djelovima sa naseljenim mjestima. Najveći broj požarišta se nikada ne sanira. Ovoj problematici se mora posvetiti više pažnje, pogovoto ako se ima u vidu da su 50% požara izazvala privatna lica.

Da bi se spriječila pojava požara u šumama na prostoru Opštine Bar, odnosno da bi isti u slučaju pojave bio brzo lokalizovan treba sprovesti sljedeće mjere:

- Mjere predohrane (imaju za cilj da se iz šume uklone, po mogućnosti, svi mogući uzroci javljanja šumskih požara; u okviru ovih mjera spada i kulturno-prosvjetna propaganda, s ciljem da se ukaže na značaj šume kao opšteg dobra koje zahtijeva čuvanje i zaštitu);
- Mjere za brzo otkrivanje nastalog požara;
- mjere za gašenje požara i mjere poslije požara (sanacija opožarenih površina).

Pored ovih mjera, potrebno je obezbijediti: saobraćajnu pristupačnost, snabdjevenost opremom i ljudstvom, službom osmatranja i javljanja, protivpožarnim prugama i punktovima za protivpožarnu zaštitu u svemu se pridržavajući Plana zaštite od požara.

Zaštita i spasavanje od požara u naseljima, gdje se nalazi veći broj ljudi i materijalnih dobara koji mogu biti ugroženi, sprovodiće se kroz urbano rješenje protivpožarnih puteva i prilaza vodnim objektima, smanjenje požarne opterećenosti protivpožarnih prepreka, uslova za efikasnu intervenciju vatrogasnih snaga, dobro dimenzionisanje vodovodne i hidrantske mreže, lokacije vatrogasnih objekata, obezbjeđenje sistema veza i dr.

Tehničkom dokumentacijom predvidjeti mjere zaštite od požara shodno propisima za ovu vrstu objekata. U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br.13/07, 05/08, 86/09, 32/11, 54/16, 146/21 i 03/23), Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda („Sl. list RCG“, br.006/93), Pravilnikom o tehničkim zahtjevima za zaštitu garaža za putničke automobile od požara i eksplozija („Službeni list CG“, broj 9/12) i Zakonu o zapaljivim tečnostima i gasovima („Sl. list CG“, br.26/10, 31/10, 40/11 i 48/15).

U cilju obezbjeđenja zaštite od požara primijeniti mjere propisane sljedećim zakonima i propisima:

- Zakon o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br.13/07, 05/08, 86/09, 32/11, 54/16, 146/21 i 03/23) Pravilnici:
- Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara („Službeni list SFRJ br.30/91)
- Pravilnik o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekata povećanog rizika od požara („Službeni list SFRJ“, br.8/95)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara („Službeni list SFRJ“, br.7/84)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija („Službeni list SFRJ“, br.24/87)
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za zapaljive tečnosti i o uskladištenju i pretakanju zapaljivih tečnosti („Službeni list SFRJ“, br.20/71, 23/71)
- Pravilnik o izgradnji stanica za snabdijevanje gorivom motornih vozila i o uskladištenju i pretakanju goriva („Službeni list SFRJ“, br.27/71)
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za tečni naftni gas i o uskladištenju i pretakanju tečnog naftnog gasa („Službeni list SFRJ“, br.24/71, 26/71)

Mjere zaštite od atmosferskih nepogoda

	Zaštita od atmosferskih nepogoda (vjetar, grad, ekstremne temperature, atmosferska pražnjenja i dr) ostvaruje se: - Projektovanjem i izgradnjom objekata primjenjujući različite mjere: kroz poboljšanje toplotne izolacije koja u ljetnjem periodu ne dozvoljava pregrijavanje, dok u zimskim zadržava toplotu i kroz adekvatnu veličinu otvora vodeći računa o mikroklimatskim uslovima podneblja; - Projektovanjem infrastrukturnih objekata u skladu sa važećim zonskim propisima i pravilnicima (npr. Pravilnik o opterećenju vjetrom građevinskih konstrukcija; „Sl. list SFRJ“; br. 70/91); - organizovanjem sistema protivgradne zaštite; - Gromobranskom zaštitom objekata i dr. <u>Zaštita od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća</u> Zaštita prostora bazirana je na minimizaciji rizika po ljudsko zdravlje i živote, prirodne i stvorene vrijednosti. Naglašeno je da je neophodno preduzeti sve mjere i radnje koje se preduzimaju u cilju otkrivanja i sprečavanja opasnosti od prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća i drugih nesreća, kao i spašavanja građana i materijalnih dobara. U tom smislu je neophodno je dosljedno primjenjivati planove i programe koji su donijeti za ove oblasti i u skladu sa potrebama i propisima ažurirati ih. <u>Mjere zaštite na radu</u> Shodno članu 7 zakona o zaštiti na radu („Službeni list RCG“, br. 79/04, 26/10, 73/10, 40/11), pri izradi tehničke dokumentacije predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom. Shodno članu 9 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list CG“, br.34/14 i 44/18), pri izradi tehničke dokumentacije projektant koji u skladu sa propisima izrađuje tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju ili adaptaciju objekta, namijenjene za radne i pomoćne prostorije i objekte gdje se tehnološki proces obavlja na otvorenom prostoru, dužan je predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom. Pri izgradnji, rekonstrukciji ili rušenju objekta potrebno je izraditi Elaborat o uređenju gradilišta u skladu sa aktom nadležnog ministarstva shodno članu 10 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.
8.	USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE
	<u>Mjere zaštite životne sredine</u> Uređenje prostora predstavlja stvaranje preduslova za iniciranje modela budućeg razvoja zasnovanog na principima održivog razvoja. Činjenica je da prostor predstavlja potencijal sa odgovarajućim prostornim resursima, te da planom postavljene aktivnosti predodređuju način valorizacije i korišćenja prirodnih resursa. Osnova prepoznate racionalnosti podrazumijeva integralno unapređenje privrede, zadovoljenje društvenih potreba i kvaliteta života, te očuvanje životne sredine. Postizanje povezanosti privrednog, socijalnog i kulturnog razvoja i njihova usklađenost sa potrebama i ograničenjima životne sredine predstavlja jedan od najznačajnijih i najkompleksnijih zadataka današnjice. <u>Zaštita i racionalno korišćenje zemljišta</u> Kvalitet zemljišta je uslovljen izloženošću antropogenim pritiscima, što uslovljava njegovu zaštitu. Izvori zagađenja zemljišta ukratko se mogu sagledati na slijedeći način: – Zagađenje zemljišta porijeklom iz atmosfere, – Zagađenje zemljišta porijeklom iz otpadnih i zagađenih voda, – Zagađenje zemljišta porijeklom iz poljoprivrede (vještačka đubriva, pesticidi), – Zagađenje zemljišta prašinom sa praškastim materijalima,

- Zagađenje zemljišta uljima iz trafostanica koje koriste PCB ulja,
- Zagađenje zemljišta čvrstim otpadom porijeklom iz privrede, domaćinstva i dr..

Zemljište je jedan od osnovnih segmenata životne sredine, te uz vodu i vazduh sačinjava osnovu života. Mjereno ljudskom vremenskom skalom nastanak je izrazito dugotrajan proces. Na primjer, za sloj tla debljine 30 cm potrebno je 1.000 do 10.000 godina, u povoljnim uslovima. Za nastanak 1 cm crvene zemlje potrebno je oko 10.000 godina.

S obzirom na koncept, nesporna je potreba osmišljavanja odgovarajućeg modela upravljanja zemljištem kao ograničenog resursa, te definisanja efikasnih mjera zaštite i očuvanja. Sa satanovišta Opštine Bar, naročito onog u službi poljoprivrede i razvoja ruralnih područja.

Pretpostavka određivanja mjera podrazumijeva adekvatnu identifikaciju pritiska. Za potrebe ovog dokumenta izdvojimo: pojavu zagađivanja štetnim materijama (pesticidi, taloženje teških metala iz zagađenog vazduha, posljedice kiselih kiša, uticaji saobraćaja, netretiranih komunalnih, tehnoloških i otpadnih voda sa kolovoza, otpada, akcidentne situacije i dr.); degradacija tla u intenzivnoj primjeni agrotehničkih mjera, te promjena fizičkih, hemijskih, bioloških, mikrobioloških i ostalih karakteristika tla (pad sadržaja humusa – izraženo u tlima gdje se odvija intenzivna poljoprivredna proizvodnja, sa značajnom primjenom vještačkih đubriva, prekinuti prirodni ciklusi kruženja organske materije u intenzivnoj poljoprivredi; zbijanje zemljišta - korišćenje neodgovarajućih poljoprivrednih mašina ili odgovarajućeg vremenskog okvira u poljoprivredi, šumarstvu i dr.); trajna prenamjena (izgradnja legalnih i ilegalnih objekata, infrastrukture, eksploatacija mineralnih sirovina itd.); erozioni procesi (posljedica neadekvatne poljoprivredne prakse i šumarske prakse, posljedica šumskih požara, neadekvatna eksploatacija mineralnih sirovina).

Zaštita vazduha

Kvalitet vazduha na osnovu rezultata višegodišnjeg praćenja stanja vazduha može se zaključiti da je u urbanim djelovima Opštine Bar evidentirana pojava opterećenja koncentracijom PM10 česticama. Sporadična pojava većih koncentracija može biti posljedica požara ili određenih klimatskih dešavanja (vjetar).

Zagađivanje vazduha je pitanje koje se mora posmatrati na globalnom, regionalnom i lokalnom nivou, stoga smjernice i mjere očuvanja i unapređenja njegovog stanja treba sagledati u tom kontekstu.

U prostoru razlikujemo:

- Stacionarne (tačkaste i difuzne) izvore i
- Pokretne izvore

Tačkasti izvori su oni kod kojih se zagađujuće materije ispuštaju u vazduh kroz za to definisane ispuste kakav je slučaj kod različitih postrojenja i industrijskih pogona, tehnoloških procesa i uređaja i dr.

Difuzni izvori su kod kojih se zagađujuće materije unose u vazduh bez za to određenih ispusta/dimnjaka.

Pokretni izvori su prevozna sredstva, radne mašine, radna vozila, građevinske i poljoprivredne mašine i dr.

Uzimajući u obzir ranije prepoznate potrebe održanja potencijala vazduha u smislu ukupnog poboljšanja životne sredine efikasnost zaštite njegovog kvaliteta obezbjeđuje se, prije svega, identifikovanjem i dostizanjem osnovnih ciljeva.

Efikasna zaštita i poboljšanje kvaliteta vazduha uspostavlja se identifikacijom i provođenjem mjera kojima će se dostići postavljeni ciljevi.

Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG”, broj 25/10, 43/15) član 21, propisuje da je, u zonama gdje koncentracije zagađujućih materija prelaze bilo koju uspostavljenu graničnu ili ciljnu vrijednost, uzimajući u obzir granice tolerancije ukoliko su propisane, Ministarstvo zaduženo za pitanja životne sredine, u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine i organima lokalne uprave

na čijoj se teritoriji zona nalazi, dužno da donese Plan kvaliteta vazduha, da bise u što kraćem roku dostigle vrijednosti utvrđene Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, broj 25/12).

Zaštita voda

Voda je vrlo važan segment životne sredine i svaka njena kvalitativna i kvantitativna promjena fizičkih i bioloških svojstava i sastava smatra se zagađenjem. Značaj ovog resursa, svakako, nameće visok prioritet zaštite.

Veliki je broj izvora zagađivanja voda Glavnog grada, ali, svakako, najznačajniji su industrijski objekti i domaćinstva. Posredno i zagađenje vazduha i zemljišta doprinose degradaciji kvaliteta voda.

Na osnovu evidentiranih pojava i pokazatelja može se konstatovati da uzročnike degradacije ovog segmenta životne sredine treba uvrstiti i pojavu nekontrolisanih spontanih smetlišta, atmosfersku i fekalnu kanalizaciju i druge gravitirajuće zagađivače (individualna poljoprivredna proizvodnja i septičke jame).

Iako trenutno stanje sa infrastrukturnom opremljenošću nije još zadovoljavajuće, kolektorska mreža i dalje pokriva uglavnom samo središnje djelove Opštine Bar. Naročit problem predstavlja područje od Dobrih voda do Utjeh koje nema postavljenu veću kanalizacionu infrastrukturu, tako da stambeni i privredni objekti imaju izgrađene septičke jame za upuštanje otpadnih voda, a koje ne odgovaraju tehničkim zahtjevima i usljed postojeće strukture zemljišta mogu dovesti ili dovode do zagađenja podzemnih voda.

Posebno vizuelno, ali često i hemijsko-biološko zagađivanje voda predstavlja otpad (komunalni, građevinski, krupni, itd.) odbačen bilo u vodotoke, bilo u bare, jarke i slično. Takvo opterećenje životne sredine obično se širi na čitav nizvodni segment vodotoka, jer ga sama voda „raznosi” svojom snagom

Zaštita od buke

Buka je vrsta degradacije životne sredine čiji uticaj/posljedice nijesu tako jasno vidljive i mjerljive kao kod drugih vidova zagađenja. Očigledno, na primjer, da buka utiče na radnu sposobnost čovjeka, ponašanje životinja u prirodi i sl., ali je vrlo teško precizno odrediti prihvatljive nivoe buke. Doživljaj, a time velikim dijelom i uticaj buke je subjektivan i može se reći da zavisi od raspoloženja, vrste aktivnosti koju obavljamo u datom trenutku, vrsti buke kojoj smo izloženi, i sl. Osim toga, čini se da je buka postepeno postala sastavni dio urbane atmosfere, pa u velikim djelovima urbanih zona više i nije moguće bez primjene drastičnih mjera uspostaviti uslove koji odgovaraju stanju, npr. zone buke za gradske cjeline ili uz frekventne saobraćajnice i sl. Kao posljedica ovih nedoumica, barem dijelom, problematika zaštite od buke, iako prisutnaveć duže vrijeme, tek u posljednje vrijeme dobija značajnije mjesto među temama zaštite životne sredine.

U skladu sa zakonskim rješenjima u oblasti buke izrađena je i usvojena Odluka o utvrđivanju akustičkih zona na teritoriji Opštine Bar ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 041/15). Akustičko zoniranje izvršeno je na osnovu postojeće ili planirane namjene prostora, radi utvrđivanja graničnih vrijednosti indikatora buke u datim zonama, u cilju zaštite zdravlja ljudi od buke u životnoj sredini.

Identifikovanje uticaja buke na kvalitet života i ukupno na životnu sredinu podrazumijevalisu i prepoznavanje ciljeva zaštite od buke na području Bara.

Klimatske karakteristike

Klimatske karakteristike područja opštine Bar definisane su položajem ovog prostora u okviru umjerenog klimatskog pojasa, položajem neposredno pored Jadranskog mora i Skadarskog jezera i postojanjem i smjerom pružanja planinskog vijenca sa visinom iznad 800 metara i najvišim vrhom od

1.959 metara (Rumija). Teritorija opštine Bar zahvata prostor između 41°51'48" i 42°18'36" sjeverne geografske širine, sa otvorenošću za maritimne uticaje sa zapada i kontinentalne sa istoka i sjeveroistoka. Ovakav položaj uslovljava klimatske uticaje koji daju umjerenu, odnosno sredozemnu klimu. Otvorenost prema istoku, sjeveroistoku i sjeveru ima za posledicu i određeni nivo kontinentalnog uticaja. Pružanje planinskog vijenca uslovljava ublažavanje maritimnih, s jedne, i kontinentalnih vazdušnih uticaja, s druge strane. Morfodinamika planinskog vijenca utiče na pojavljivanje relativno velikih razlika vremenskih stanja na vrlo malom prostoru, pa se na relativno maloj udaljenosti javljaju znatne temperaturne razlike, kao i razlike u količini padavina, vlažnosti i slično. Ove razlike imaju uticaj i na klimu u primorskoj najnižoj zoni, pogotovo kada se radi o padavinama i vjetrovima.

Temperatura vazduha

Najvišu srednju godišnju temperaturu vazduha, sa najmanjim temperaturnim amplitudama, u okviru opštine Bar, imaju najniži dijelovi teritorije pored Jadranskog mora i Skadarskog jezera. Ta temperatura na 1m n.v. kraj morske obale iznosi 16°C. U periodu 1960 – 74. godine 23.1.1963. zabilježen je apsolutni minimum od -7,2°C za meteorološku stanicu Bar. Najviše srednje mjesečne temperature su u julu i avgustu, (23,4° i 23,1°C), a najniže u januaru i februaru (8,3° i 8,9°C). Apsolutni maksimum za period 1960–1974. godine zabilježen je 18. VII 1979. i iznosio je 36,8°C za meteorološku stanicu Bar. Maksimalna amplituda iznosi 44°C (od -7,2°C do 36,8°C). U priobalnim djelovima period sa srednjom dnevnom temperaturom vazduha višom od 5°C traje cijele godine, sa srednjom dnevnom temperaturom višom od 10°C oko 260 dana, a od 15°C oko 180 dana. Vlažnost vazduha Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha u uskom priobalju Jadranskog mora ima vrijednost od oko 70%. Tokom januara srednja relativna vlažnost vazduha na prostorima do oko 200 do 300 metara je nešto manja od 70%. U toku jula srednja relativna vlažnost vazduha u primorju ima vrijednost od 65–70%.

Padavine

U prosjeku se u primorskom dijelu opštine do 200 metara apsolutne visine izlučuje do 1500 milimetara padavina godišnje. U toplijem periodu godine (april - septembar) izluči se oko 400 do preko 800 mm padavina, a u hladnijem periodu (oktobar - mart) 1000 do 2000 mm padavina. Padavine se uglavnom izlučuju u vidu kiše, a rijetko u vidu snijega (i to uglavnom na planinskim terenima). Broj dana sa srednjom dnevnom količinom padavina do 1,00 lit /m² je od 80 do 120 dana u toku godine. Na području Bara-Sutomora izlučuje se najmanja količina padavina u okviru opštine Bar. Najveće količine padavina izluče se u novembru i februaru, a najmanje u julu i avgustu. Ekstremne vrijednosti zabilježene su u avgustu 1951. i 1962. i u oktobru 1965. i 1969. kada više od 30 dana nije pala ni kap kiše, a u novembru se izlučilo čak 433mm padavina.

Prema najnovijim podacima Hidrometeorološkog zavoda u Baru je na godišnjem nivou došlo do povećanja ukupne količine padavina.

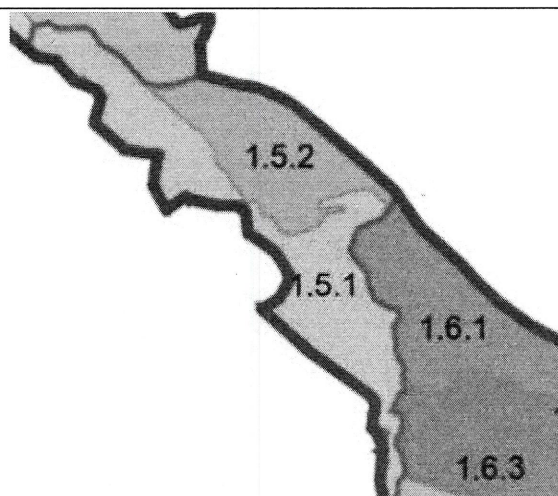
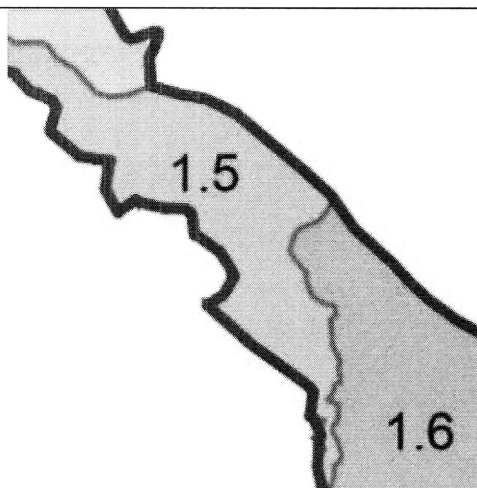
Osunčanost

Nalazeći se na krajnje južnim djelovima Jadranskog primorja neposredno uz more, opština Bar se odlikuje vrlo dugim trajanjem osunčavanja. Na ovo, osim toga, utiče i postojeći reljef u okviru opštine Bar i reljef širih prostora južnog dijela Crne Gore. Planinski vijenac Velja Trojica-Vrsuta-Rumija-Međurječka planina najvećim dijelom ima visinu od oko 1000 metara, što znači da su vazdušna strujanja iznad ovih visina neometana prirodnim preprekama, što ima za posledicu manju oblačnost i veće trajanje osunčanosti. Ovakvi uslovi omogućavaju da se trajanje osunčanosti kreće do preko 2500 časova godišnje, ili prosječno dnevno oko 7 časova.

Vjetovitost

Primorski dijelovi teritorije opštine izloženi su u većoj mjeri vjetrovima sa juga i sa Jadranskog mora. U svim djelovima opštine osjećaju se vazdušna strujanja iz svih pravaca, izmijenjena po pravcu i jačini postojećim prirodnim ograničenjima. U primorskom dijelu opštine najveću jačinu i čestinu javljanja ima levant, vjetar iz sjeveroistočnog pravca. Znatno manju čestinu imaju vjetrovi iz ostalih pravaca: pulenat iz pravca zapada, maestral iz pravca sjeverozapada, jugo iz pravca juga i jugoistoka i tramontana (bura) iz pravca sjevera. Grad Bar se odlikuje najvećom čestinom javljanja vjetra iz

	pravca sjeveroistoka i istoksjeveroistoka (39%), zapadnog i zapad–jugozapadnog vjetra (15%) i sjevernog i sjever– sjeveroistočnog vjetra (14%), tišina-bez vjetra (5,2%), dok su najreći vjetrovi iz pravca sjeverozapad i sjever–sjeverozapad (1,3%). Vjetrovi sa kopna prema moru češći su u zimskom periodu, a u suprotnom smjeru u ljetnjem periodu. Vegetacija Na plodnim površinama na području opštine Bar najraširenije biljne vrste su šikara i makija. Iako su zemljišta barske opštine uglavnom pogodna za rast šumske vegetacije (Quercetum ilicis, Orno–Cocciferetum, Castanetum sativae, Quercetum robori–petraeae, Carpinetum orientalis, Quercetum frainetto–cerris, Queco–ostretum carpinofoliae, Seslerio–Fagetum moesiace), mnogi nepovoljni uslovi podloge, obilne padavine u vrijeme mirovanja vegetacije kada je spiranje pedološkog sloja najintezivnije, izrazit nedostatak padavina u ljetnjem periodu, veoma strmi nagibi, slabo razvijena hidrografska mreža, uz nepovoljne antropogene uticaje, utižu na teško održavanje šumske vegetacije. Usled ovakvih uslova najčešće se sreću hamefite i terofite, a dominiraju zimzelene tvrdolisne šume i njihovi degradacioni oblici. Pod kulturnom vegetacijom nalaze se sve obrađene plodne površine, od kojih se na području najčešće sreću: - oranice i bašte koje se uglavnom koriste za individualnu upotrebu - okućnice; - voćnjaci: citrusi (za gajenje citrusa kritičan zimski period kada se u trajanju od nekoliko dana mogu javiti prodori hladnih i suvih sjevernih vjetrova i niske temperature, dok se ljeti javlja suša; stoga kulture citrusa traže zavjetrinu i navodnjavanje, flišna zemljišta blagog nagiba radi lakšeg odvođenja vode), smokva (na vlažnijim i dubljim zemljištima zaštićenim od jakih vjetrova), nar (na dubokim propusnim zemljištima umjerene plodnosti na plodnim flišnim pribrežnim terenima i na zemljištima deluvijalno-aluvijalnog porijekla), breskva (na umjereno plodnim lakim i dubokim toplim zemljištima pjeskušama i repnim nanosima pogodnim i za gajenje vinove loze), i maslina (na plodnim i dubokim zemljištima i ima višestruku namjenu i korišćenje); - vinogradi na padinama (a najekonomičnije gajenje je na niskim terenima uz more do 6 mnn na jugozapadnim i južnim ekspozicijama i pjeskovitim zemljištima). Upravljanje otpadom Upravljanje otpadom u Opštinmi Bar, shodno krovnom Zakonu o upravljanju otpadom („Službeni list CG“ br. 64/11 i 39/16), definisano je i Planom upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom u opštini Bar za period 2016-2020. godine. Iako je prvenstveno planom pokriveno upravljanje komunalnim otpadom, većina aktivnosti i drugih tokova otpada su naznačene u istom. Upravljanje komunalnim otpadom pretpostavlja osim aktivnosti na njegovom prikupljanju, odvozi i krajnjem tretmanu, i planiranje adekvatne komunalne infrastrukture kao preduslov pružanja usluge čiji je obveznik opština, odnosno komunalno preduzeće kojem je taj posao povjeren. Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mjere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, br.75/18 i 84/24) i Zakonom za zaštitu prirode („Službeni list CG“, br.54/16 i 18/19 i 84/24) na osnovu urađene procjene uticaja na životnu sredinu.
9.	USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE
	Na osnovu studije “Mapiranje predjela Crne Gore”, prostor opštine Bar se nalazi u zahvatu dva regiona: predjeli primorskog regiona i predjeli skadarskog basena. Ovi regioni se dalje dijele na regionalnom i lokalnom nivou. Za konkretnu lokaciju važi sljedeća podjela. Na regionalnom nivou, za područje Bara, značajan je 1.5 predjeli barskog područja Dok je na lokalnom nivou za predmetnu lokaciju prepoznat lokalni nivo, odnosno 1.5.1 – Priobalni predjeli barskog područja i 1.5.2 – Niži planinski predjeli Rumije

Karakter predjela je dosljedna i jasna šema predionih elemenata koja predio čini prepoznatljivim, drugačijim u odnosu na ostale. Naročita kombinacija geologije, reljefa, zemljišta, vegetacije, korišćenja zemlje, šema polja i humanih naselja, istorijski i aktuelni uticaji, kreira karakter predjela. Interakcije između svih tih faktora kreiraju predjele.

Karakterizacija obuhvata indentifikaciju područja različitog karaktera, njihovu klasifikaciju i kartiranje kao i opis njihovog karaktera. Fokus je na odgovoru šta jedno područje čini različitim od drugog.

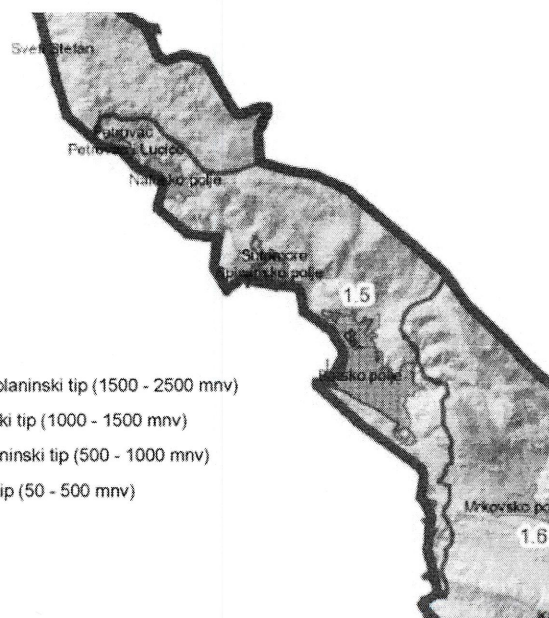
Krajnji produkt karakterizacije je uobičajeno karta tipova karaktera i/ili područja predjela, zajedno sa opisom i indentifikacijom ključnih karakteristika.

- **Područja karaktera predjela** su jedinstvena geografska područja-predione cjeline koja imaju svoj individualni karakter i identitet. Kada se procjena predjela bavi područjima karaktera predjela ona daje realni duh, smisao identiteta i posebnosti prostora
- **Tipovi predjela** se većinom baziraju na prirodnim karakteristikama i ponavljaju se u prostoru, npr. imaju sličnu geološku podlogu, topografiju, hidrologiju, vegetaciju i matricu naselja i sl. To ne znači da su sva ova područja identična već da postoje zajedničke šeme koje se mogu uočiti i na karti i na terenu. Prisustvo većeg broja tipova ukazuje na veću raznovrsnost predjela.

Tipovi karaktera predjela zasnovani na karakterističnoj prirodnoj i kulturnoj osnovi koja se ponavljaju u manje više sličnoj formi.

Tipovi karaktera predjela

Urbana naselja	Visokoplaninski tip (1500 - 2500 mnv)
Kanjoni i klisure	Planinski tip (1000 - 1500 mnv)
Kotline i doline	Niži planinski tip (500 - 1000 mnv)
Ravnice, polja, visoravni i zaravni	Brdski tip (50 - 500 mnv)
Vodene akumulacije	

Na području primorskog regiona izdiferencirano je nekoliko tipova karaktera predjela koji izgrađuju pomenuta područja karaktera predjela. Tipovi karaktera predjela zasnovani na karakterističnoj prirodnoj i kulturnoj osnovi koja se ponavljaju u manje više sličnoj formi i obliku duž čitavog primorja

	su: primorski grebeni i stjenovite obale, brdsko -planinsko zaleđe na masivnim krečnjacima, ogoljeni brdoviti tereni na krečnjacima, šumovito brdsko zaleđe na krečnjacima, šumovite padine na flišu i deluvijumu, naselja na tradicionalnim poljoprivrednim poljima, naselja sa tradicionalnim terasama, tradicionalne terase sa maslinjacima, priobalne i plavne aluvijalne ravnice, močvarno zemljište (močvare, solila, solana), plaže - pješčane, šljunkovite, betonske, ostrva, Šasko jezero, izgrađeno zemljište (gradska naselja, industrijske zone, skladišna i servisna područja), djelimično izgrađeno zemljište - semiurbana naselja razbijenog tipa i devastirana područja (kamenolomi, deponije). Cilj zaštite predjela jeste očuvanje što većeg broja elemenata autohtonog predjela, odnosno autohtonog biološkog, geografskog i predionog diverziteta. Prioritetno treba štiti prirodne i stvorene zelene površine, kao i ambijent starih naselja, tj prirodno i kulturno nasljeđe. U zaštiti i unapređenju predjela, treba nastojati da se ostvari kako biološki i vizuelno vrijedniji prostor tako i socijalno i ekonomski bogatiji predio. Zaštita predjela treba da se bazira na : - Očuvanju autohtonog predjela i zaštiti prirodne vegetacije, maslinjaka i šumskih kultura - Povezanosti prirodne i kulturne baštine - Formiranje novih zaštićenih područja ne ugrožava razvojne mogućnosti, ali se ustanovljavaju odgovarajuća ograničenja u cilju postizanja održivog razvoja u tim zonama. - Sanaciji devastiranih područja. koji predstavljaju probleme u prostoru a mogu da potencijal za razvoj - Mjere zaštite reljefa i vegetacije podrazumijevaju projektovanje, građenje i uređenje prostora skromnim i pažljivim građevinskim intervencijama uz strog, kontinuiran nadzor na izvođenju radova. - Racionalnom korišćenju očuvanih prostora uz minimum intervencija i maskimalno očuvanje vrijednih predjela - Zaštitu i unapređenje svih identifikovanih prirodnih i kulturno-istorijskih potencijala predjela; - Umanjenju negativnih uticaja urbanog razvoja na predjele, kroz što šire zadržavanje i očuvanje postojeće strukture, kao i kroz fizičko, ekološko i drugo obezbjeđivanje intenzivne i trajne povezanosti među staništima i zaštitu tih veza; - Preduzimanje neophodnih mjera za otklanjanje potencijalnih oštećenja i negativnih uticaja na predio (u vizuelnom, biološkom i drugom pogledu).
10.	USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE MJERE ZAŠTITE KULTURNE BAŠTINE Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih i zemljanih radova bilo koje vrste na području zahvata naiđe na nalazište ili nalaze arheološkog značenja, prema članu 87 i članu 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 049/10, 040/11, 044/17, 018/19, pravno ili fizičko lice koje neposredno izvodi radove, dužno je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo kulture i Upravu za zaštitu kulturnih dobara radi utvrđivanja daljeg postupka. Neophodno je obratiti se Upravi za zaštitu kulturnih dobara sa ciljem pribavljanja konzervatorskih uslova a u skladu sa stavom 2 člana 24 Zakona o izgradnji ("Službenom listu CG", br. 19/2025. 92/2025 i 160/2025.) a kojim je definisano: "Uz zahtjev za izdavanje saglasnosti na idejno rješenje iz stava 1 ovog člana podnosi se idejno rješenje arhitektonskog projekta objekta, kao i mišljenje organa nadležnog za zaštitu kulturnih dobara o usklađenosti idejnog rješenja sa konzervatorskim uslovima."
11.	USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM

	Potrebno je obezbjediti prilaz i upotrebu objekta licima koja se otežano kreću ili se koriste invalidskim kolicima, u skladu sa članom 30 Zakona o izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br.19/25) i u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore“, br.41/25). Prilikom projektovanja i izgradnje objekata potrebno je svim objektima koji svojom funkcijom podrazumijevaju javni sadržaj, kao i do stambenih objekata u kojima je planirana izgradnja stambenih jedinica za hendikepirana lica, obezbijediti pristup koji mogu koristiti lica s ograničenom mogućnošću kretanja u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.
12.	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA
	Pomoćni objekti koji čine funkcionalnu i ekonomsku cjelinu sa objektom čijem korišćenju služe (garaže, ostave, magacini, ljetnje kuhinje, portirnice, objekti za naplatu i sl.) grade se na urbanističkoj parceli prema opštinskoj Odluci.
13.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA
	/
14.	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU
	Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Zakon o vodama („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 27/07 i „Službeni list Crne Gore“, br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18).
15.	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA
	U skladu sa Pravilnikom o načinu izrade, sadržini i ovjeri tehničke dokumentacije za građenje objekta („Službeni list Crne Gore“, br. 53/25) idejnim rješenjem se definiše faznost građenja (tehničko-tehnološke i funkcionalne cjeline) na navedoj lokaciji.
16.	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU
16.1	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu
	Prilikom izrade tehničke dokumentacije potrebno je poštovati sljedeće preporuke EPCG: • Tehnička preporuka za priključke potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (II dopunjeno izdanje) • Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta • Uputstvo i tehnički uslovi za izbor i ugradnju ograničavača strujnog opterećenja • Tehnička preporuka TP-1b - Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0.4 kV
16.2	Uslovi priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu
	Na definisanoj lokaciji, moraju se obezbijediti komunalni priključci, na vodovodnu, elektroenergetsku i telekomunikacionu mrežu i priključenje na kanalizaciju prema uslovima nadležnih javnih preduzeća za oblast infrastrukture.
16.3	Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu
	Na definisanoj lokaciji moraju se projektovati i obezbijediti kolski pristup sa gradske saobraćajnice ili javnog puta. Dozvoljavaju se više ulaza sa sporednih saobraćajnica, nesmetan pristup i kretanje licima smanjene pokretljivosti u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.
16.4	Ostali infrastrukturni uslovi

	Telekomunikaciona mreža Prilikom izrade tehničke dokumentacije elektronske komunikacione infrastrukture poštovati: --Zakon o elektronskim komunikacijama ("Sl list CG", br.100/24); -Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata ("Sl list CG", br.33/14); -Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za priključenje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezivanje opreme i objekata ("Sl list CG", br.41/15); -Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje pojedinih vrsta elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.59/15 i 39/16) - Pravilnik o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Sl list CG", br.52/14); - Pravilnik o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima ("Sl list CG",br.6/15); Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost upućuje na primjenu: - Telekomunikaciona mreža - Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost upućuje na primjenu: - sajt na kome se nalaze relevantni propisi u skladu sa kojim se obavlja izrada tehničke dokumentacije - http://ekip.me/page/elektronic-communications/ec-networks/development-of-technical-documents/content; - sajt na kome Agencija objavljuje podatke o postojećem stanju elektronske komunikacione infrastrukture http://geoportal.ekip.me/ preko koga sve zainteresovane strane mogu da zatraže otvaranje korisničkog naloga, kako bi pristupili georeferenciranoj bazi podataka elektronske komunikacione infrastrukture.
16.5	Uklanjanje komunalnog otpada
	Prema uslovima nadležnog organa.
17.	POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA Crna Gora predstavlja prostor koji je izrazito seizmički aktivan, što je manifestovano više puta kroz duboku seizmičku istoriju ovog prostora, ali i kroz nekoliko vrlo snažnih i razornih zemljotresa u bliskoj prošlosti. Karta seizmičke rejonizacije Crne Gore, ali i seizmološka prognozna Karta za povratni period od 500 godina, koja je prateća podloga važećim Tehničkim normativima za izgradnju objekata u seizmičkim područjima na teritoriji Crne Gore, koje izražavaju potencijalnu seizmičku opasnost za uslove srednjeg tla, Glavni grad Podgorica se nalazi u zoni devetog (VIII) stepena MCS (Merkali- Kankani-Zibergove) skale. Prije izrade tehničke dokumentacije shodno Zakonu o geološkim istraživanjima ("Sl.list CG", br. 28/11) i Pravilniku o sadržaju projekta geoloških istraživanja ("Sl.list CG", br.68/23) izraditi: - Elaborat o geofizičkim istraživanjima tla i - Elaborat o inženjersko – geološkim karakteristikama tla.
18.	POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA
	/

19.	ZA ZGRADE URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI SADRŽJE I URBANISTIČKE PARAMETRE	
	Oznaka lokacije	Dio katastarske parcele 169/1 KO Podgorica II
	Površina urbanističke parcele (m ²)	/
	Indeks zauzetosti	postojeći
	Indeks izgrađenosti	postojeći
	Površina prizemlja (m ²)	Postojeća
	Ukupna izgrađenost objekata BRGP (m ²)	postojeća
	Planirana spratnost objekata	postojeća
	Namjena	Poslovne zgrade u vanprivredi
	Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila	
	Uslovi za parkiranje na lokacijama: Parkiranje planirati u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima. Parkiranje se rješava u okviru sopstvenih parcela/ lokacije prema zahtjevima koji proističu iz namjene objekata. Parkiranje se može organizovati kao površinsko, suterensko ili u podzemnim višeeetažnim garažama u funkciji namjene, pri tom poštujući normative date u Pravilniku o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima.	
	Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja	
	<u>SMJERNICE ZA OBLIKOVANJE I MATERIJALIZACIJU</u> <i>Arhitektonsko oblikovanje objekta</i> Rješavanjem zahtjeva korisnika za intervencijom na postojećim objektima, uz striktnu kontrolu tehničke dokumentacije i realizacije, doprinijeće se unaprijeđenju arhitektonskih i likovnih vrijednosti samih objekata, a samim tim i ukupne slike prostora. Arhitektonske volumene objekata potrebno je pažljivo projektovati sa ciljem postizanja homogene slike prostora. Arhitektura postojećih objekata se zadržava u cijelosti, odnosno izgled navedene mostovske strukture se zadržava a omogućava se njegova obnova, odnosno zamjena istrošenih i oštećenih dijelova u skladu sa arhitekturom postojećih objekata na kojima se vrši rekonstrukcija.	
	Uslovi za unapređenje energetske efikasnosti	
	<u>SMJERNICE ZA RACIONALNU POTROŠNJU ENERGIJE</u> Na planu racionalizacije potrošnje energije predlažu se dvije osnovne mjere: štednja i korišćenje alternativnih, odnosno obnovljivih izvora energije. Osnovna mjera štednje koju ovaj plan predlaže je poboljšanje toplotne izolacije prostorija, koja u ljetnjem periodu ne dozvoljava pregrijavanje dok u zimskom zadržava toplotu. Osim odgovarajuće termoizolacije treba voditi računa o adekvatnoj veličini otvora vodeći računa o mikroklimatskim uslovima ovog podneblja. Potrebno je da se bar 20% potrebne energije obezbijedi iz alternativnih izvora energije, pri čemu treba voditi računa o ambijentalnim i pejzažnim karakteristikama okruženja budućih objekata. Klimatski uslovi predmetnog prostora su veoma pogodni za korišćenje sunčeve energije, pogotovu u vidu pasivnog solarnog sistema.	

	Objekte je neophodno graditi uz maksimalnu energetska efikasnost koristeći lokalne obnovljive izvore energije (sunce, vjetar, voda) uz racionalnu upotrebu električne energije. Kao jedna od najznačajnijih mjera uštede i kontrole potrošnje električne energije, predlaže se upotreba centralizovanih sistema za monitoring i automatsko upravljanje potrošnjom električne energije. Sprovođenje mjera energetske efikasnosti vršiti u skladu sa: - Zakonom o efikasnom korišćenju energije - objavljen u "Službenom listu CG", br. 057/2014, 003/2015 i 025/2019, 140/2022); - Programom mjera podsticanja energetske efikasnosti, - Strategijom razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine - Bijela knjiga (Maj, 2014. godine), - Energetskom politikom Crne Gore do 2030. godine (Podgorica, februar 2011. godine), - Strategijom energetske efikasnosti republike Crne Gore (Podgorica, Decembar 2005. god.), - Direktivom EU o energetska efikasnosti - DIRECTIVE 2012/27/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 October 2012 on energy efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC. Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o sadržaju elaborata energetske efikasnosti zgrada ("Službeni list CG", br.47/13).
	DOSTAVLJENO
	- podnosiocu zahtjeva - Direkciji za inspekcijski nadzor - U spise predmeta - a/a
	OBRAĐIVAČ URBANISTIČKO – TEHNIČKIH USLOVA:
	Igor Vujačić
	DRŽAVNA SEKRETARKA
	Marina Izgradević Pavićević
	PRILOZI
- Grafički prilozi iz planskog dokumenta; - Kopija plana	Akt Uprave za nekretnine, područna jedinica Bar, br: 917-dj-1926/2026 od 13.05.2026.god; Akt Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br: UP/II-03-041/26-172/3 od 28.05.2026.god; Akt Vodovod i kanalizacija d.o.o. Bar, br: 2561 od 28.05.2026.god; Akt Regionalni vodovod Crnogorsko primorje, br: 26-2404/2 od 18. 05. 2026.god; Akt Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, Opštine Bar, br: UPI 14-341/26-266/1 od 15. 05. 2026.godine; Akt Agencije za zaštitu životne sredine, br: 03-D-1429/2 od 18.05.2026.god;

Crna Gora

Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Sektor za sprovođenje mjera zaštite kulturnih dobara

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

03-06-2026	2026
04-332/26-4470/2	12006/18
DA JE VJEĆNA CRNA GORA	

Broj: UP/I-03-041/26-172/3

Cetinje, 28. 05. 2026. godine

Uprava za zaštitu kulturnih dobara, postupajući po zahtjevu Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I-03-041/26-172/1 od 13.05.2026. godine, za izdavanje uslova za izradu tehničke dokumentacije za građenje – rekonstrukciju objekta most - Ujtin potok, u postojećim gabaritima, na kat. parc. br. 742/1, 2712 i 3357 sve u KO Dobre Vode, Opština Bar, na osnovu čl. 62 stav 2, a u vezi sa čl. 18 i čl. 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku ("Sl.list Crne Gore" br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I-03-041/26-172/1 od 13.05.2026. godine, za izdavanje uslova za izradu tehničke dokumentacije za građenje – rekonstrukciju objekta most- Ujtin potok, u postojećim gabaritima, na kat. parc. br. 742/1, 2712 i 3357 sve u KO Dobre Vode, Opština Bar, zbog nenadležnosti.

Obrazloženje

Upravi za zaštitu kulturnih dobara, obratilo se Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, zahtjevom, broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I-03-041/26-172/1 od 13.05.2026. godine, za izdavanje uslova za izradu tehničke dokumentacije za građenje – rekonstrukciju objekta most - Ujtin potok, u postojećim gabaritima, na kat. parc. br. 742/1, 2712 i 3357 sve u KO Dobre Vode, Opština Bar.

Uvidom u dokumentaciju Uprave, utvrđeno je da u predmetnom zahvatu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara. Dalje, u odnosu na popis dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima ove Uprave, u okviru planiranog područja do danas nisu evidentirani lokaliteti od značaja.

U toku realizacije rekonstrukcije predmetnog objekta, potrebno je poštovati odredbe čl. 87 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, („Sl. List Crne Gore“ 49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24, 92/25), koji propisuju obaveze ukoliko se prilikom izvođenja radova naiđe na slučajno otkriće – nalaze od arheološkog značaja.

Imajući u vidu navedeno, kao i odredbe člana 102 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24, 92/25), kojima se propisuje da Uprava za zaštitu kulturnih dobara izdaje konzervatorske uslove za izradu konzervatorskog projekta za

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

Ul. Branka Čalovića br. 2, 85000 BAR
+382 30 312 938, +382 30 312 043
+382 30 312 938

vodovodbar@t-com.me
info@vodovod-bar.me
www.vodovod-bar.me

PIB: 02054779 ♦ PDV: 20/31-00124-5

Broj:2561
Bar,28.05.2026.godine

Ministarstvo prostornog planiranja
urbanizma i državne imovine
IV proletarske brigade br. 19
81 000 Podgorica

Pisarnica Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Primljeno:	29. 05. 2026			
Org. jed	Org. jed	Org. jed	Org. jed	Org. jed
04-332/26-4470/7				

Na osnovu zahtjeva Uprave za saobraćaj Crne Gore shodno vašem aktu, broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine koji je zaveden u arhivi DOO »Vodovod i kanalizacija«-Bar dana 13.05.2026.godine pod brojem 2561, u vezi rekonstrukcije objekta most – Ujtin potok u postojećim gabaritima na katastarskim parcelama broj 742/1, 2712 i 3357 KO Dobra Voda Opština Bar, obavještavamo vas slijedeće:

Objekat most Ujtin potok je lociran na dijelu barske opštine koji nije obuhvaćen prostorno planskim dokumentom sa detaljnom razradom. Stoga je potrebno pri izgradnji – rekonstrukciji mosta u svemu se pridržavati uslova koji su propisanim »Prostornim planom posebne namjene za obalno područje« – faza hidrotehnika.

Napominjemo da na ovom prostoru ne postoje hidrotehničke instalacije (vodovod fekalna i atmosferska kanalizacija) i objekti kojim upravlja i održava DOO »Vodovod i kanalizacija Bar.

Dostavljeno:

-Naslov

-P.J. Razvoj i projektovanje

-a/a

S poštovanjem,

Obradio:

Nenad Lekić
Nenad Lekić

Tehnički direktor: *Alvin Tombarević*
Alvin Tombarević

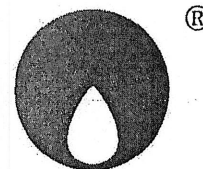

CKB 510-239-02
ATLAS 505-5761-54

SGM 550-6467-82
PBCG 535-10436-05

HB 520-19659-74
LB 565-544-07

NLB 530-20001-53
ERSTE 540-8494-77

**MINISTARSTVO PROSTORNOG
PLANIRANJA, URBANIZMA I**

Adresa:

**DRŽAVNE IMOVINE
DRŽAVNA SEKRETARKA**

Marina Izgarević Pavičević

**Regionalni vodovod
Crnogorsko primorje**

Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
04-332/26		4470/3		

Broj: 26-2404/2

Datum: 18.05.2026.godine

Predmet: Dostavljanje mišljenja i pribavljanja tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije

Poštovana,

Shodno Vašem zahtjevu br. 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026.g. (n.br. 26-2404/1 od 12.05.2026. godine) u kojem tražite dostavljanje mišljenja i izdavanje tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za građenje - rekonstrukciju objekata u postojećim gabaritima na katastarskim parcelama 742/1, 2712 i 3357, sve KO Dobra Voda, Opština Bar, obavještavamo Vas slijedeće:

Aktom od 01.04.2026.godine, Uprava za saobraćaj Crne Gore se obratila Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine zahtjevom za izdavanje urbanističko - tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za građenje - rekonstrukciju objekta most -Ujtin potok, u postojećim gabaritima na katastarskim parcelama 742/1, 2712 i 3357, sve KO Dobra Voda, Opština Bar.

U vezi sa članom 143 stav 2 Zakona o uređenju prostora („Službeni list Crne Gore“ 19/25) a u vezi sa članaom 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22, 04/23), i podnijetog zahtjeva, uslove koje prema posebnim propisima izdaju nadležni organ i druga pravna lica, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije, kao i list nepokretnosti i kopiju katastarskog plana, organ uprave, odnosno organ lokalne uprave pribavlja po službenoj dužnosti od nadležnih organa i pravnih lica. Dostavljen je nacrt urbanističko - tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za građenje-rekonstrukciju objekta most-Ujtin potok u postojećim gabaritima na katastarskim parcelama 742/1, 2712 i 3357, sve KO Dobra Voda, Opština Bar, radi izdavanja tehničkih uslova u vezi sa trasom regionalnog vodovoda, u skladu sa citiranim članom 74 stav 5 Zakona. Izdati uslovi biće dio konačnih urbanističko-tehničkih uslova izdatih od strane navedenog ministarstva.

Opis cjevovoda u neposrednoj blizini mosta Ujtin potok: Čelični cjevovod ČC Ø 711,2/5,6; obilazi tunel koji se nalazi ispred mosta Ujtin potok, postavljen u betonskoj kanalici zajedno sa optičkim kablom, iza muljnog ispusta MI Š51 km 18+196,07, nakon toga, prije mosta Ujtin potok, cjevovod presijeca magistralu Bar -Ulcinj, dalje skreće lijevo lokalnim putem prolazeći VV Š52, prelazi preko potoka Ujtin, i dalje MI Š53, km 18+ 486,72m i nakon obilaska mosta Ujtin potok, iza vazdušnog ventila, VV Š54 km18+615,26, ponovo izlazi na i presijeca magistralu Bar - Ulcinj i nastavlja desnom stranom magistralnog puta Bar-Ulcinj.

Optički kabal opis: Prije mosta Ujtin potok, nalazi se šaht optičkog kabla sa desne strane magistralnog puta Bar -Ulcinj, nakon 30-tak metara je most Ujtin potok i optički kabal u bijeloj

PVC cijevi je okačen na konstrukciju mosta desnom stranom, čitavom dužinom mosta, gledano od Bara ka Ulcinju.

Izlazak sa mosta, nakon 10-tak metara, zatrpan je šaht optike, nakon toga trasa optičkog kabla nastavlja desnom stranom magistralnog puta Bar - Ulcinj.

Prilikom rekonstrukcije mosta Ujtin potok u postojećim gabaritima, voditi računa o optičkom kabl regionalnog vodovoda radi njegove opisane pozicije jer svako oštećenje optičkog kabla dovodi do nemogućnosti automatskog upravljanja sistemom regionalnog vodovoda.

Stojimo vam na raspolaganju za svu potrebnu dodatnu razmjenu informacija i eventualni dodatni angažman ovog društva prilikom rekonstrukcije mosta Ujtin potok.

U prilogu ovog dokumenta dostavljamo vam slijedeću dokumentaciju:

- Georeferenciranu trasu cjevovoda regionalnog vodovodnog sistema sa postojećim ČC Ø 711,2/5,6 (situacioni prikaz i uzdužni profil u dwg. formatu)
- Situacioni prikaz optičkog kabla za predmetnu dionicu u dwg. formatu
- Urbanističko tehnički uslovi za vršenje radova u pojasu sanitarne zaštite regionalnog vodovodnog sistema
- Fotografije sa terena optičkog kabla prije mosta, na mostu i nakon mosta Ujtin

S poštovanjem,

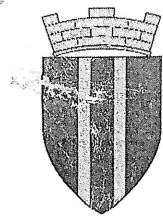
Savjetnik za plansku i
Projektanu dokumentaciju
Biljana Jončić

B. Jončić

Dostavljeno: - Naslovu,
- a/a

Rukovodilac Tehničkog sektora
Ivan Špadijer

Crna Gora
Opština Bar
Sekretarijat za komunalne poslove
i saobraćaj

Adresa: Bulevar revolucije br. 1
85000 Bar, Crna Gora
Tel: +382 30 311 561
email: sekretarijat.kps@bar.me
www.bar.me

Broj: **UPI 14-341/26-266/1**

Primljeno:	19.05.2026			
Org. jed.	Jed. kas. znar	Redni broj	Prilog	Vrijednost
09-332/26-4470/1				

Bar, 15.05.2026. godine

**Za: MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE IMOVINE, UI. IV
Proleterske brigade 19, 8100 PODGORICA**

Predmet: Obavještenje

Veza: Vaš dopis broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine

Poštovani,

Ovom Sekretarijatu ste se obratili podneskom, broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine, zavedenim u Opštini Bar, pod brojem UPI 14-341/26-266 od 13.05.2026. godine, kojim ste dostavili Nacrt urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za građenje – rekonstrukciju objekta – most Ujtin potok, u postojećim gabaritima na katastarskim parcelama broj 742/1, 2712 i 3357, KO Dobra Voda, na izdavanje mišljenja i saobraćajno – tehničkih uslova.

Članom 17 Zakona o putevima ("Sl. list Crne Gore", br. 82/20, 140/22 i 39/26) je propisano da organ uprave, pored ostalog, izdaje saobraćajno – tehničke uslove za priključenje na javni put; saobraćajno-tehničke uslove za ukrštanje puteva, ukrštanje puta sa željezničkom prugom, elektroenergetskim dalekovodom i drugim vazдушnim vodovima i linijama; saobraćajno-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije, odnosno za postavljanje linijskih infrastrukturnih objekata na putu i zaštitnom pojasu javnog puta; saobraćajno-tehničke uslove za prekope, podkopavanja ili druge radove na putu, pri čemu je propisano da navedene poslove za opštinske puteve obavlja organ lokalne uprave.

Imajući u vidu da je Nacrtom urbanističko-tehničkih uslova planirana rekonstrukcija mosta Ujtin potok, koji se nalazi u sklopu dionice magistralnog (državnog) puta M-1, dionica Bar – Ulcinj, a uzimajući u obzir prethodno navedene odredbe člana 17 Zakona o putevima ("Sl. list Crne Gore", br. 82/20, 140/22 i 39/26), obavještavamo vas da je izdavanje saobraćajno-tehničkih uslova u nadležnosti Uprave za saobraćaj, kao upravljača državnog puta.

S poštovanjem,

Rukovodilac Sektora za saobraćaj,
Milan Andrijašević, MSc. drumski saob.

Dostavljeno: Naslovu; a/a.
Kontakt tel.: 030/311-561
E-mail: sekretarijat.kps@bar.me

Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE
urbanizma i državne imovine

Broj: 03-D-1429/2

Primljeno: 20.05.2026	
Org. jed.	Jed. klas. z. s.
04-332/26-4470/5	

Podgorica, 18.05.2026. godine

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE IMOVINE
Direktorat za građevinarstvo

Podgorica
Ul. IV Proleterske brigade br.19

VEZA: 03-D-1429/1 od 12.05.2026. godine

PREDMET: Odgovor na zahtjev u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova

Poštovani,

Povodom Vašeg zahtjeva broj 04-332/26-4470/2, kojim ste tražili mišljenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za građenje – rekonstrukciju mosta – Ujtin potok u postojećim gabaritima na katastarskim parcelama 742/1, 2712, 3357 Dobra Voda, Opština Bar, a u cilju izdavanja urbanističko-tehničkih uslova nosiocu projekta Upravi za saobraćaj Crne Gore, obavještavamo Vas sljedeće:

Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br. 20/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 47/13, 53/14 i 37/18), utvrđen je spisak projekata za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i projekata za koje se može zahtijevati procjena uticaja.

Uvidom u spisak projekata utvrđeno je da je Listom II navedene Uredbe, pod rednim brojem 12, tačka (I), za „Vijadukte, tunele, mostove, nadvožnjake i druge putne objekte“, predviđeno sprovođenje postupka procjene uticaja na životnu sredinu kod nadležnog organa za poslove zaštite životne sredine.

Imajući u vidu da se u konkretnom slučaju radi o građenju – rekonstrukciji mosta na predmetnoj lokaciji, **neophodno je da nosilac projekta shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG“, br. 075/18 i 084/24), sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu kod nadležnog organa.**

S poštovanjem,

Za direktora
Po ovlaštenju
Marko Medenica
Načelnik

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Crna Gora
Uprava za nekretnine
Područna jedinica Bar

2006

DA JE VJEČNA CRNA GORA

Primljeno: 18. 05. 2026
Ministarstvo prostornog planiranja,
urbanizma i državne imovine

Org. od.	Jos. klas. znak	Radni broj	Prilog	Vrijednost
04-332/26	-4470/	2		

Broj: 917-dj-1926/2026

13.05.2026. godine

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA,
URBANIZMA I DRŽAVNE IMOVINE

Ul. IV Proleterske brigade broj 19
PODGORICA

Veza: Vaš zahtjev broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine.

Poštovani,

U vezi Vašeg zahtjeva broj i datum gornji, u prilogu akta dostavljamo Vam sl. zabilješku ovlaštenog službenog lica, sa pratećom dokumentacijom.

Srdačan pozdrav.

Prilog:
Kao u tekstu.

Načelnik,
Mrdan Kovačević

Crna Gora
Uprava za nekretnine
Područna jedinica Bar

Broj: 917-dj-1926/2025

13.05.2026. godine

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Veza: Vaš zahtjev i broj 04-332/26-4470/2 od 05.05.2026. godine

Shodno Vašem zahtjevu za izdavanje listova nepokretnosti i kopije plana za kat. parcele broj 742/1, 2712 i 3357/1 K.O. Dobra Voda, u prilogu Vam dostavljamo traženo.

S poštovanjem,

Prilog:

- kopija plana;
- list nepokretnosti broj 102 i 1280 K.O. Dobra Voda.

Ovlašćeno službeno lice,
Vesna Kićović, ing. geodezije

742/2

CRNA GORA

UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA: BAR

Broj: 917-dj-1926/2026

Datum: 13.05.2026.

Katastarska opština: DOBRE VODE

Broj lista nepokretnosti:

Broj plana: 5,6,7

Parcela: 742/1

KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 2500

741/1

670/66

670/67

670/67

671/1

677

678/1

4
657
250
6593
000

4
657
250
6593
000

742/1

V O L U J I C A

4
657
000
6593
000

4
657
000
6593
000

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA

Obradio:

Ovjerava
Službeno lice:

CRNA GORA

UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA: BAR

Broj: 917-dj-1926/2026

Datum: 13.05.2026.

Katastarska opština: DOBRE VODE

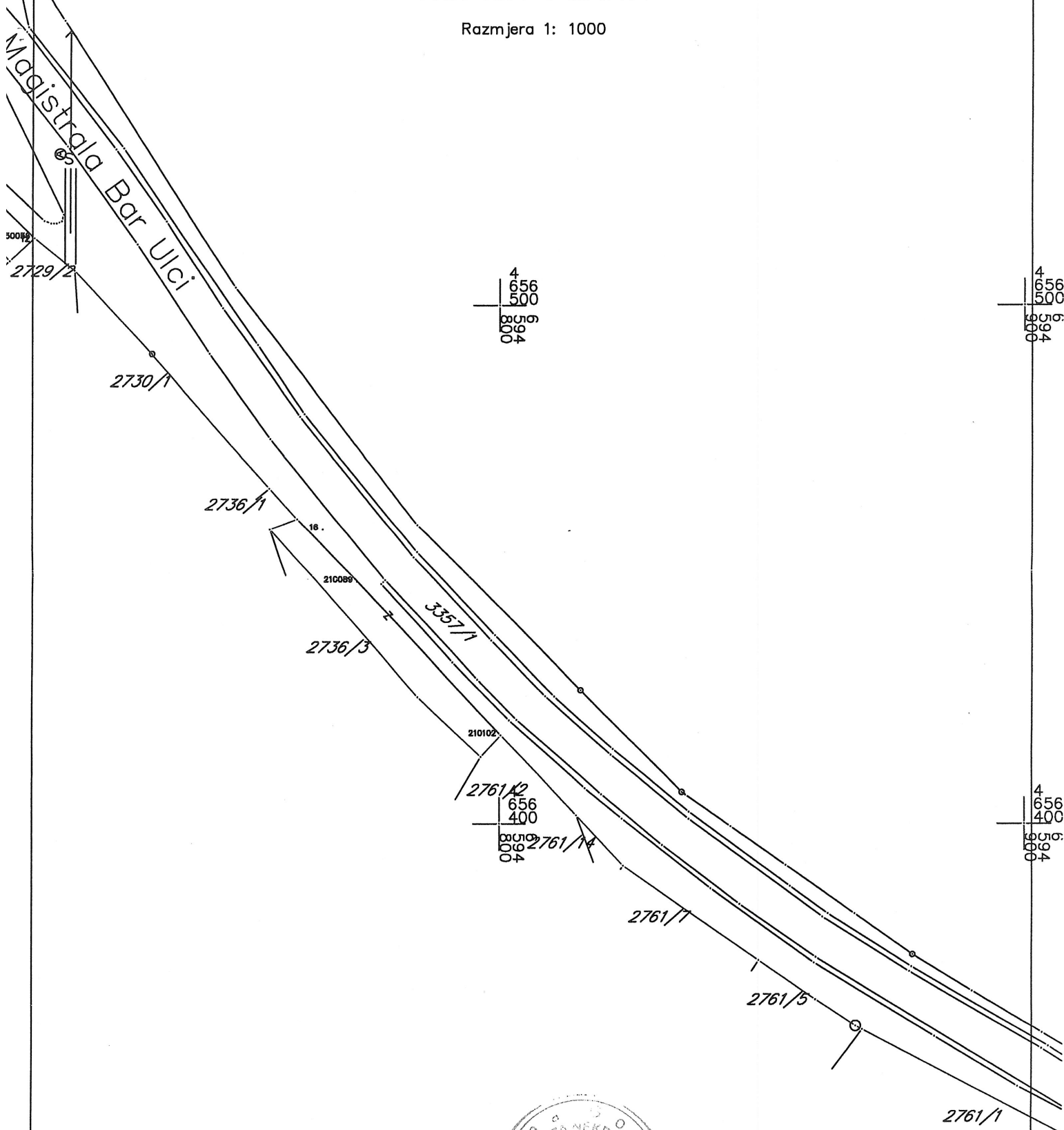
Broj lista nepokretnosti:

Broj plana: 1,2

Parcela: 3357/1

KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 1000

20 IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA
Obradio:

Ovjerava
Službeno lice:

CRNA GORA

UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA: BAR

Broj: 917-dj-1926/2026

Datum: 13.05.2026.

Katastarska opština: DOBRE VODE

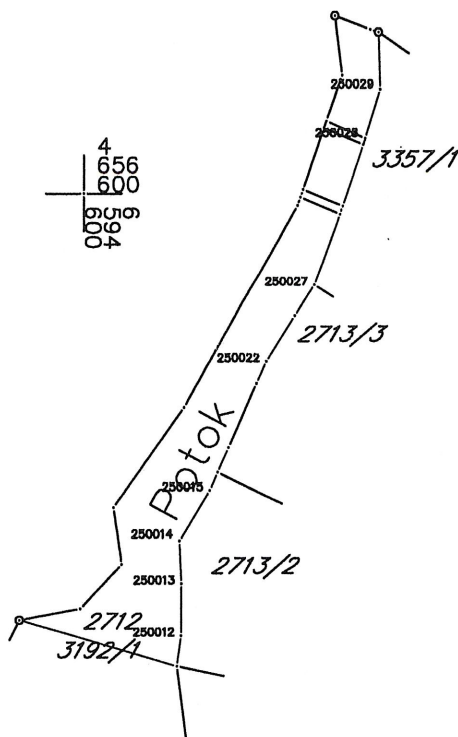
Broj lista nepokretnosti:

Broj plana: 1

Parcela: 2712

KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 1000

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA

Obradio:

Ovjerava
Službeno lice:

UPRAVA ZA NEKRETNINE**CRNA GORA****PODRUČNA JEDINICA
BAR**

Broj: 102-919-16248/2026

Datum: 13.05.2026.

KO: DOBRA VODA

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 102 - IZVOD

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
2712			11		D.VODE	Potok		695	0.00
								695	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
0000002010666	- CRNA GORA - UL JOVANA TOMAŠEVIĆA BB PODGORICA	Svojina	1/1
0000002901002	OPŠTINA BAR BULEVAR REVOLUCIJE BR.1 Bar	Raspolaganje	1/1

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
2712				1	Potok	10/03/2008 0:0	Pravo službenosti

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Načelnik:

Mrdjan Kovačević, dipl.pravnik

UPRAVA ZA NEKRETNINE**CRNA GORA****PODRUČNA JEDINICA
BAR**

Broj: 102-919-16243/2026

Datum: 13.05.2026.

KO: DOBRA VODA

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 1280 - IZVOD

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
742	1		5.6 8.10		VOLUJICA	Šume 6. klase		461505	138.45
742	1		5.6 8.10		VOLUJICA	Krš, kamenjar		226598	0.00
3357	1		11 3/87	04/12/2020	NIŠICE	Javni putevi PRAVNI PROPIS		10896	0.00
								698999	138.45

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
0000002010666	- CRNA GORA - UL JOVANA TOMAŠEVIĆA BB PODGORICA	Svojina	1/1
6010000063091	- - VLADA CRNE GORE UL. KARADJORDJEVA BB PODGORICA	Raspolaganje	1/1

Podaci o teretima i ograničenjima							
Broj	Podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa Vrijeme upisa	Opis prava
742	1			1	Šume 6. klase	29/12/2004 0:0	Morsko dobro
742	1			1	Krš, kamenjar	29/12/2004 0:0	Morsko dobro
742	1			2	Krš, kamenjar	10/03/2008 0:0	Pravo službenosti
742	1			2	Šume 6. klase	10/03/2008 0:0	Pravo službenosti
3357	1			1	Javni putevi	04/12/2020 10:20	Pravo službenosti POSTAVLJANJA I UPOTREBA CJEVOVODA U KORIST JP REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE BUDVA.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Načelnik:

Mrdjan Kovačević, dipl.pravnik